



Adunarea Generală

Distrib.: generală
8 iulie 2020

Originalul: limba engleză

Tradus și revizuit de IER
([www.http://ier.gov.ro/](http://ier.gov.ro/))

Consiliul Drepturilor Omului

A patruzeci și cincea sesiune

14 septembrie–2 octombrie 2020

Punctul 3 de pe ordinea de zi

**Promovarea și protecția tuturor drepturilor omului, civile,
politice, economice, sociale și culturale,
inclusiv a dreptului la dezvoltare**

Dreptul la dezvoltare

Raportul Raportorului Special privind dreptul la dezvoltare

Rezumat

Raportorul special privind dreptul la dezvoltare, Saad Alfarargi, va prezenta Consiliului Drepturilor Omului prezentul raport în temeiul rezoluțiilor 33/14 și 42/23 adoptate de Consiliu. În document, Raportorul special analizează practicile în materie de finanțare a dezvoltării la nivel național din perspectiva dreptului la dezvoltare. Evidențiază bunele practici și examinează provocările în ceea ce privește asigurarea participării semnificative a titularilor de drepturi. În încheiere, formulează recomandări privind integrarea dreptului la dezvoltare în domeniile mobilizării resurselor, politicilor fiscale, participării și accesului la informații.



I. Activitățile Raportorului special

1. Acest raport, prezentat Consiliului Drepturilor Omului în temeiul Rezoluției 33/14 adoptate de Consiliu, se referă la activitățile Raportorului special privind dreptul la dezvoltare. De la începutul mandatului său, Raportorul special s-a concentrat pe elaborarea unei metodologii specifice pentru efectuarea vizitelor de țară în vederea evaluării punerii în aplicare a dreptului la dezvoltare. Acesta a trimis solicitări de vizitare a peste 20 de țări și este mulțumit de faptul că majoritatea acestor solicitări au primit un răspuns pozitiv. În perioada 23 septembrie – 2 octombrie 2019, Raportorul special a efectuat o vizită de țară în Elveția pentru a evalua eforturile țării de a integra dreptul la dezvoltare în politicile sale. A fost cea de-a doua vizită de țară de la înființarea mandatului. Raportorul special a examinat, de asemenea, modul în care guvernul promovează și garantează participarea efectivă a populației și răspunderea în timpul procesului de dezvoltare. Raportul privind vizita de țară este emis sub formă de anexă la prezentul raport. O vizită de țară în Kârgâzstan a fost planificată pentru mai 2020, dar a trebuit să fie amânată din cauza restricțiilor de călătorie cauzate de pandemia de COVID-19.
2. În Rezoluția 33/14, Consiliul Drepturilor Omului a solicitat Raportorului special să contribuie la activitatea Grupului de lucru privind dreptul la dezvoltare. Raportorul special intenționa să participe la cea de-a douăzeci și una sesiune a grupului de lucru, programată inițial să se desfășoare în mai 2020; sesiunea a fost amânată pentru noiembrie 2020.
3. În septembrie 2018, Consiliul Drepturilor Omului a adoptat Rezoluția 39/9, în care a solicitat Raportorului special să participe la dialogurile internaționale și forumurile politice relevante legate de punerea în aplicare a Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă, în vederea consolidării integrării dreptului la dezvoltare în forumurile și dialogurile respective. În acest scop, Raportorul special a participat, la 7 octombrie 2019, la o reuniune de o zi, organizată de Comitetul consultativ al Consiliului Drepturilor Omului, pe tema posibilităților de utilizare a fondurilor ilicite nerepatriate, inclusiv prin monetarizare și înființarea de fonduri de investiții. Raportorul special a prezentat Comitetului consultativ activitatea sa și a formulat o serie de recomandări, referitoare la tema reuniunii, care decurg din orientările privind punerea în practică a dreptului la dezvoltare pe care le-a prezentat Consiliului Drepturilor Omului în septembrie 2019 (A/HRC/42/38, secț. III).
4. La 11 și 12 noiembrie 2019, Raportorul special a participat la o consultare, organizată de Comisia interguvernamentală pentru drepturile omului a Asociației Națiunilor din Asia de Sud-Est (ASEAN), cu privire la realizarea dreptului la dezvoltare în vederea consolidării Comunității ASEAN. Raportorul special a ținut un discurs de bază și a participat în calitate de vorbitor în cadrul grupului privind înțelegerea dreptului la dezvoltare și a relației acestuia cu o abordare a dezvoltării bazată pe drepturile omului și obiectivele de dezvoltare durabilă în contextul regionalismului ASEAN. Obiectivele evenimentului au fost: consolidarea punerii în aplicare a Declarației ASEAN privind drepturile omului; primirea de feedback cu privire la conținutul normativ și progresele înregistrate în realizarea dreptului la dezvoltare prevăzut la articolele 35–37 din declarație; identificarea măsurilor care ar putea fi luate de Comisia Interguvernamentală pentru Drepturile Omului a ASEAN și organismele sectoriale pentru a reduce decalajele de dezvoltare dintre statele membre ASEAN; monitorizarea și măsurarea realizărilor și provocărilor legate de punerea în aplicare a dreptului la dezvoltare.
5. La 12 februarie 2020, Raportorul special a ținut un discurs de bază în cadrul unei discuții deschise privind dreptul la dezvoltare și posibilele modalități de realizare a punerii sale în practică, discuție organizată de Misiunea Permanentă a Azerbaidjanului la Biroul Organizației Națiunilor Unite și alte organizații internaționale la Geneva, în calitate sa de președinte al biroului din Geneva al Mișcării de nealinieră.

II. Finanțarea dezvoltării și dreptul la dezvoltare

A. Introducere

6. Raportorul special privind dreptul la dezvoltare este mandatat să examineze convergența finanțării dezvoltării cu dreptul la dezvoltare, în conformitate cu rezoluția 33/14 adoptată de Consiliul Drepturilor Omului.¹ La punctul 2 din Agenda de acțiune de la Addis Abeba a celei de-a treia Conferințe internaționale privind finanțarea dezvoltării, statele s-au angajat să îndeplinească o triplă sarcină: să își urmeze angajamentele și să evalueze progresele înregistrate în punerea în aplicare a Consensului de la Monterrey și a Declarației de la Doha; să consolideze în continuare cadrul de finanțare a dezvoltării durabile și mijloacele de punere în aplicare a agendei universale de dezvoltare post-2015; și să revigoreze și să consolideze procesul de monitorizare a finanțării dezvoltării, pentru a se asigura că măsurile la care s-au angajat au fost aplicate și revizuite în mod corespunzător, incluziv, oportun și transparent.

7. Raportorul special reamintește constatarea sa potrivit căreia persoanele și comunitățile trebuie să dirijeze procesele pentru propria lor dezvoltare, ceea ce are implicații asupra modului de finanțare a dezvoltării (A/HRC/42/38, paragraful 11). În sensul prezentului raport, Raportorul special va analiza modalitățile prin care statele s-au dedicat sarcinilor sus-menționate în eforturile lor naționale de a consolida în continuare cadrul de finanțare a dezvoltării durabile și mijloacele de punere în aplicare a agendei universale de dezvoltare post-2015. Își propune să evalueze integrarea, de către părțile interesate, a dreptului la dezvoltare în practicile naționale de finanțare a dezvoltării. Prezintă detalii despre activitatea sa anterioară privind punerea în practică a dreptului la dezvoltare și compilează bune practici din partea statelor, a instituțiilor naționale de dezvoltare și a organizațiilor neguvernamentale. Raportorul special analizează, de asemenea, provocările cu care se confruntă părțile interesate și formulează recomandări practice privind integrarea, în finanțarea dezvoltării, a unei perspective bazate pe dreptul la dezvoltare.

8. În sensul prezentului raport, Raportorul special se referă la finanțarea dezvoltării ca incluzând fluxurile financiare interne și internaționale, cum sunt veniturile fiscale interne, ajutorul public pentru dezvoltare, transferurile de fonduri, investițiile străine directe și datoria externă.² Raportorul special observă că aspectele legate de datoria externă fac parte integrantă din finanțarea dezvoltării. Totuși, în prezentul raport, Raportorul special va acorda o atenție limitată acestui domeniu deoarece, în această privință, face trimitere la activitatea Expertului independent privind efectele datoriei externe și ale altor obligații financiare internaționale conexe ale statelor asupra exercitării depline a tuturor drepturilor omului, în special a drepturilor economice, sociale și culturale.

9. Raportorul special își exprimă profunđa îngrijorare cu privire la efectele globale ale pandemiei de COVID-19 și a invitat statele să nu lase pe nimeni în urmă în răspunsurile lor la criză.³ Raportorul special recunoaște, de asemenea, impactul profund pe care pandemia îl va avea asupra finanțării dezvoltării și va examina, în viitorul raport, unele dintre aceste efecte din perspectiva dreptului la dezvoltare.

10. Prezentul raport aprofundează orientările formulate de Raportorul special privind punerea în practică a dreptului la dezvoltare, pe care le-a prezentat Consiliului Drepturilor Omului în septembrie 2019, precum și recomandările cuprinse în acesta. Orientările au rezultat în urma consultărilor regionale pe care Raportorul special le-a desfășurat în 2018 și

¹ A se vedea, de asemenea, „Raportorul special al Organizației Națiunilor Unite privind dreptul la dezvoltare: introducere privind mandatul” (2017).

² Raportorul special menționează alte surse de finanțare, de exemplu filantropia. Din cauza limitărilor de timp și spațiu, s-a concentrat pe tipurile sus-menționate.

³ Oficiul Înalțului Comisar ONU pentru Drepturile Omului (OHCHR), „«Leave no one behind» – don't forget your commitments in your response to the COVID-19 crises, UN expert urges States”, comunicat de presă (9 aprilie 2020). Disponibil la adresa www.ohchr.org/en/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25786&LangID=E.

2019, astfel cum a fost mandat de Consiliul Drepturilor Omului în Rezoluția 36/9.⁴ Consultările au reunit diverși participanți din întreaga lume care au identificat bune practici în conceperea, implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor și programelor care au contribuit la realizarea dreptului la dezvoltare.

11. În orientări, se pune accent în special pe centralitatea participării semnificative a titularilor de drepturi la dezvoltarea economică, socială, culturală și politică. Asigurarea unei participări semnificative înseamnă mai mult decât consultarea persoanelor și comunităților. Aceasta include punerea lor în centrul procesului decizional care le afectează propria dezvoltare, inclusiv luarea deciziilor privind finanțarea dezvoltării. Într-adevăr, în orientări, Raportorul special conceptualizează dezvoltarea ca proces holistic ce necesită contribuția și implicarea diverselor părți interesate, inclusiv a statelor, a organizațiilor internaționale, a societății civile, a membrilor mediului academic și a sectorului privat, pentru a obține rezultate durabile. Procesele consultative participative care sunt deschise tuturor segmentelor societății trebuie să fie avute în vedere, prevăzute în buget și puse în aplicare la fiecare pas.

12. În orientări se precizează clar că, din perspectiva dreptului la dezvoltare, finanțarea dezvoltării înseamnă finanțarea priorităților de dezvoltare identificate de persoane și comunități deoarece acestea trebuie să impulsioneze procesele pentru propria dezvoltare. În secțiunea următoare, Raportorul special descrie modul în care standardele internaționale relevante includ deja această abordare.

B. Contextul de politici internațional referitor la finanțarea dezvoltării și dreptul la dezvoltare

13. Contextul de politici internațional aplicabil convergenței dreptului la dezvoltare și finanțării dezvoltării include Declarația privind dreptul la dezvoltare, Agenda 2030 și Agenda de acțiune de la Addis Abeba.

14. În Declarația privind dreptul la dezvoltare, în articolul 1, se prevede că în virtutea dreptului la dezvoltare, orice persoană și toate popoarele au dreptul să participe și să contribuie la dezvoltarea economică, socială, culturală și politică, precum și să beneficieze de aceasta. Declarația conține principii care ar trebui să ghideze deciziile privind politicile de finanțare a dezvoltării. De exemplu, dreptul la dezvoltare implică realizarea deplină a dreptului popoarelor la autodeterminare, care include, sub rezerva dispozițiilor relevante din ambele pacte internaționale privind drepturile omului, dreptul popoarelor la suveranitate deplină asupra tuturor bogățiilor și resurselor lor naturale (art. 1) și că beneficiile dezvoltării ar trebui să fie distribuite în mod echitabil (art. 2). Se declară că statele ar trebui să ia toate măsurile necesare pentru realizarea dreptului la dezvoltare și să asigure egalitatea șanselor tuturor (art. 8). În plus, la nivel internațional, Declarația impune statelor datoria de a coopera între ele, inclusiv în contextul promovării unei dezvoltări mai rapide a țărilor în curs de dezvoltare, în special în ceea ce privește punerea la dispoziția acestor țări a mijloacelor și facilităților corespunzătoare pentru a favoriza dezvoltarea lor globală [art. 3 (3) și 4 (2)].

15. În Agenda 2030, se stabilește o legătură tangibilă între dreptul la dezvoltare și durabilitate. Pe parcursul întregului text al Agendei 2030 se reafirmă principiile-cheie enunțate în Declarația privind dreptul la dezvoltare. Se recunoaște necesitatea de a construi societăți pașnice, juste și favorabile incluziunii, bazate pe respectarea drepturilor omului, inclusiv a dreptului la dezvoltare, pe preeminența dreptului și pe buna guvernare la toate nivelurile, precum și pe instituții transparente, eficiente și responsabile.⁵

16. Agenda de acțiune de la Addis Abeba, avizată de Adunarea Generală în Rezoluția 69/313, este legată indisolubil de Agenda 2030 deoarece oferă un cadru global pentru finanțarea dezvoltării durabile, inclusiv în contextul obiectivelor de dezvoltare durabilă. În

⁴ A se vedea și www.ohchr.org/EN/Issues/Development/SRDevelopment/Pages/RegionalConsultation.aspx.

⁵ A se vedea declarația mai multor titulari de mandate pentru procedura specială care marchează cea de-a treizeci și treia aniversare a Declarației privind dreptul la dezvoltare (4 decembrie 2019). A se vedea, de exemplu, www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25383&LangID=E.

mod similar Agendei 2030, Agenda de acțiune de la Addis Abeba menționează, în paragraful 18, buna guvernare, statul de drept, drepturile omului, libertățile fundamentale și accesul egal la justiție ca parte integrantă a eforturilor de promovare a unor societăți pașnice și favorabile incluziunii. Astfel, elementele fundamentale ale dreptului la dezvoltare stau la baza cadrului internațional al finanțării dezvoltării.

17. Aceste standarde internaționale demonstrează angajamentele prealabile ale statelor față de o abordare bazată pe drepturi a dezvoltării durabile și a finanțării dezvoltării. În secțiunile următoare, Raportorul special analizează exemple specifice de punere în aplicare a dreptului la dezvoltare în domeniul finanțării dezvoltării, ca dovadă a modului în care statele au pus în practică aceste angajamente și sectoarele în care sunt necesare eforturi suplimentare.

C. Practici la nivel național

18. Pentru a colecta informații cu privire la măsura în care titularii de drepturi au fost plasați în centrul procesului decizional privind finanțarea dezvoltării, Raportorul special a emis o cerere de prezentări din partea statelor membre, a instituțiilor de finanțare a dezvoltării, a organizațiilor neguvernamentale, a grupurilor de reflecție și a cadrelor universitare. Întrebările au vizat:

- (a) Participarea persoanelor și a comunităților la finanțarea proceselor de dezvoltare și accesul la acestea;
- (b) Mobilizarea resurselor guvernamentale și bugetarea pentru dezvoltare;
- (c) Politicile fiscale de stat, în măsura în care se referă la drepturile omului;
- (d) Modul în care părțile interesate din domeniul finanțării dezvoltării împărtășesc beneficiile dezvoltării și statutul programelor de protecție socială.

19. Unele țări au oferit exemple practice ale modului în care guvernele lor acționează pentru a integra dreptul la dezvoltare în sistemele naționale de finanțare a dezvoltării. Raportorul special este recunoscător tuturor țărilor și altor părți interesate care au contribuit la elaborarea prezentului raport.⁶ Deși recunoaște că pandemia de COVID-19 care a cuprins întreaga lume în 2020 a obligat multe țări să își reorienteze resursele, regretă că nu a primit un număr mai mare de prezentări, ceea ce i-ar fi permis să ofere mai multe exemple de bune practici pe care țările le-ar putea adapta și utiliza în circumstanțele lor specifice.

20. În prezentarea sa, guvernul Statului Plurinațional al Boliviei a raportat că articolul 306 din Constituția sa a stabilit că statul va asigura dezvoltarea prin redistribuirea echitabilă a excedentelor economice în politicile sociale, de sănătate, educație și cultură. Articolul 316 prevedea că statul trebuia să promoveze politici pentru distribuirea echitabilă a bogăției și resurselor economice ale țării, cu scopul de a preveni inegalitatea și excluziunea socială și economică și de a eradica sărăcia în numeroasele sale dimensiuni.

21. În 2015, Statul Plurinațional al Boliviei a lansat Agenda Patriotică 2025, planul general de dezvoltare economică și socială a țării. Planul de dezvoltare economică și socială 2016–2020 a facilitat punerea în aplicare a Agendei patriotice și a prevăzut coordonarea actorilor privați, a comunităților, a cooperativelor sociale și a organizațiilor sociale, inclusiv a organizațiilor națunilor și populațiilor *campesino* indigene, precum și a comunităților interculturale și afro-boliviene. Planul de dezvoltare economică și socială a inclus, de asemenea, o abordare cuprinzătoare de planificare cu privire la domenii transversale, precum genul, îmbătrânirea și egalitatea de șanse, precum și respectarea drepturilor omului, economice, sociale și culturale.

22. Legea nr. 777 privind sistemul de planificare globală de stat a dispus punerea în aplicare a planificării pe termen scurt, mediu și lung, cu un accent integrat, precum și cu participarea actorilor sociali și în coordonare cu aceștia. Legea a enunțat orientările metodologice și tehnice pentru planificarea sectorială, teritorială și instituțională și a stabilit

⁶ Prezentările vor fi disponibile la adresa www.ohchr.org/EN/Issues/Development/SRDevelopment/Pages/SRDevelopmentIndex.aspx.

mecanisme de participare și supraveghere socială a dezvoltării proceselor de planificare. Acest lucru a dus la gestionarea investițiilor în conformitate cu prioritățile identificate. Legea nr. 341 privind participarea și supravegherea socială a avut drept scop consolidarea participării și supravegherii sociale ca element transversal și continuu al managementului public în planificarea, monitorizarea și evaluarea politicilor publice, a acțiunilor statului și a serviciilor prestate de societăți private.

23. Statul Plurinațional al Boliviei a demonstrat angajament politic față de incluziunea socială și economică prin diverse programe de protecție socială. Aceste programe au inclus un program de transfer condiționat de numerar pentru a încuraja elevii să rămână la școală; un sistem de transfer condiționat de numerar pentru femei însărcinate și copii cu vârste mai mici de 2 ani, împreună cu controalele medicale periodice efectuate de serviciul public de sănătate; un program de plată pentru persoanele în vârstă de 60 de ani și peste, pentru a reduce riscul de sărăcie; și ajutor financiar pentru persoane cu dizabilități.

24. Cu privire la transparență, articolul 21 din Constituție a dispus că orice persoană are dreptul de acces la informație, iar prin articolul 106, statul garantează dreptul la comunicare și dreptul la informare. Articolul 242 se referă la rolul pe care participarea și supravegherea socială l-au jucat în sprijinirea gestionării transparente a informațiilor și a utilizării resurselor în toate domeniile administrării publice. Constituția a protejat dreptul la acces nerestricționat la informații din partea entităților publice și a împuternicit organizațiile sociale și societatea civilă să participe și să exercite supraveghere socială, atât la elaborarea planurilor, cât și la monitorizarea rezultatelor obținute.

25. Ministerul Economiei și Finanțelor Publice a lucrat la cooperarea sud-sud și cooperarea triunghiulară, atât din punct de vedere tehnic, cât și științific, prin schimbul de experiență, cunoștințe și tehnologie.

26. În prezentarea sa, guvernul statului Burundi a descris Planul național de dezvoltare al statului Burundi pentru perioada 2018–2027, în conformitate cu care a efectuat evaluări de politici, a dispus stimulente fiscale și a efectuat evaluări de impact asupra drepturilor omului. Planul a inclus, de asemenea, obiective pentru ocuparea forței de muncă, salarii decente și condiții de muncă mai bune. Mai multe planuri au fost aliniate la, și au sprijinit, punerea în aplicare a Planului național de dezvoltare, inclusiv a Planului de investiții publice, a planurilor de dezvoltare comunitară și a planurilor sectoriale strategice. Strategia națională de incluziune financiară pentru perioada 2015–2020 era în curs de revizuire. Guvernul a transmis informațiile prin intermediul atelierelor care au avut loc în toate provinciile țării după adoptarea unor noi legi privind finanțarea.

27. Guvernul a implementat Legea nr. 1/19 privind regimul general al contractelor de parteneriat public-privat, care a garantat transparența procesului de semnare a contractelor de parteneriat public-privat și a înființat platforme pentru atragerea investitorilor prin Planul național de dezvoltare. Agenția guvernamentală responsabilă de parteneriatele public-privat a creat un website unde societatea civilă putea avea acces la informații despre proiectele de parteneriat public-privat anterioare și în curs.

28. Având în vedere potențialele dezavantaje ale programelor de austeritate și ale parteneriatelor public-privat, guvernul a luat măsuri pentru a-și extinde baza de impozitare și a spori resursele interne prin revizuirea impozitelor pe venit și pe valoarea adăugată (TVA) și prin combaterea evaziunii fiscale, printre alte măsuri. Informații privind aplicarea impozitelor, stimulentele fiscale și veniturile generate de actorii mari au fost puse la dispoziție online.

29. În ceea ce privește distribuirea veniturilor către public, guvernul a enumerat proiecte dedicate categoriilor de populație cu venituri mici, precum înființarea unei bănci pentru tineri și planurile de înființare a unei bănci pentru femei. Guvernul a alocat bani și pentru agricultura familială practică la sate și a sponsorizat cursuri de antreprenoriat pentru potențialii proprietari de afaceri.

30. Guvernul chilian și-a concentrat prezentarea asupra măsurilor de stat pentru distribuirea prestațiilor și a protecției sociale. A enumerat numeroase programe de protecție socială și statistici aferente. De exemplu, guvernul a susținut că, în decembrie 2018, 289 de

programe și inițiative dintr-un total de 448 au raportat măsuri și/sau mecanisme pentru participarea beneficiarilor.

31. Chile a integrat o abordare bazată pe drepturi în conceperea și aplicarea programelor sociale de stat prin raportarea de informații și date. Mai precis, programele sociale trebuie să prezinte informații despre măsurile lor legate de drepturile omului și informații generale despre gen, populații indigene, perspectivă teritorială, situația persoanelor cu dizabilități, migrație și situația copiilor și adolescenților.

32. Guvernul a afirmat, de asemenea, că a solicitat informații despre modul în care programele sociale au contribuit la atenuarea sărăciei multidimensionale. Măsurarea acestui tip de sărăcie s-a bazat pe indicatori legați de educație, sănătate, ocuparea forței de muncă și securitate socială, locuințe și mediu, precum și rețele și coeziune socială. În 2018, doar 212 din cele 448 de programe sociale au fost identificate ca o contribuție la reducerea unora dintre cauzele sărăciei multidimensionale.

33. Chile a promovat menținerea, îmbunătățirea și creșterea nivelului minim de protecție socială, chiar și în perioade de criză. Guvernul a căutat să asigure accesul la prestații sociale pentru cele mai vulnerabile categorii de populație și a dat ca exemplu sistemul de protecție integrală a copilului denumit „Chile Crece Contigo” (Chile crește cu tine). Misiunea sistemului a fost de a asista, proteja și sprijini copiii și familiile, cu sprijin axat pe persoanele vulnerabile. Un alt program, „ChileAtiende” (Chile are grijă), a fost implementat prin intermediul Rețelei Locale de Asistență și Îngrijire, care făcea parte dintr-o strategie de protecție și asigurare a îngrijirii integrale a persoanelor dependente, inclusiv a persoanelor cu vârsta peste 60 de ani și aflate într-o stare de dependență, precum și a persoanelor de orice vârstă cu dizabilități. Acțiunile rețelei au inclus îngrijitorii neremunerați ai persoanelor dependente și/sau rețelele de sprijin pentru aceste persoane în vederea îmbunătățirii calității vieții în gospodărie.

34. În domeniul cooperării, guvernul chilian a semnalat fondurile sale comune de cooperare, care au diversificat cooperarea sud-sud și triunghiulară a țării. Printre acestea se numără „Fondo Chile contra el Hambre y la Pobreza” (Fondul Chile împotriva foametei și sărăciei), respectiv un parteneriat cu Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare care a fost aliniat la Agenda 2030. Acesta a implicat organizațiile societății civile chiliene prin cereri de ofertă de proiecte transparente și ateliere introductive.

35. Guvernul Columbiei a menționat Planul național de dezvoltare pentru perioada 2018–2022, intitulat „Pacto por Colombia, Pacto por la equidad” (Pact pentru Columbia, pact pentru echitate). Consiliul Național pentru Politică Economică și Socială a elaborat o strategie pentru punerea în aplicare a obiectivelor de dezvoltare durabilă în Columbia, oferind orientări prin: sistemul de monitorizare și raportare; un plan de consolidare statistică; o strategie teritorială pentru sprijinirea administrațiilor locale în implementarea obiectivelor de dezvoltare; și orientări pentru promovarea dialogului cu actori neguvernamentali.

36. Guvernul a descris sectorul privat ca un aliat important pentru finanțarea și executarea proiectelor de infrastructură publică durabilă prin parteneriate public-privat. Guvernul a raportat că a promovat participarea sectorului privat la proiecte legate de apă și salubritate de bază, extinderea infrastructurii educaționale, construirea de spitale și centre de îngrijire de urgență și proiecte de iluminat cu diode emițătoare de lumină (LED).

37. Guvernul a subliniat eforturile sale de a sprijini dezvoltarea la nivel local. De exemplu, kitul de planificare teritorială a pus la dispoziția autorităților locale metodologii, formate și instrumente practice pentru a îmbunătăți procesul de formulare a planurilor de dezvoltare. Kitul a fost reproiectat în 2019, iar versiunea actualizată a permis formularea online a tuturor planurilor de dezvoltare teritorială ale țării. De asemenea, s-au pus la dispoziție instrumente educaționale și s-a facilitat asistența tehnică, în special de la nivel regional pentru localități.

38. Planul național de dezvoltare conținea un pact pentru echitate pentru femei, inclusiv opt politici transversale alinate la obiectivele de dezvoltare durabilă. Cu sprijinul Băncii Interamericane de Dezvoltare, al Forumului Economic Mondial și al actorilor din sectorul privat, în noiembrie 2019 guvernul a lansat o inițiativă care abordează paritatea de gen în lumea muncii. Inițiativa a urmărit identificarea și reducerea barierelor care împiedicau femeile să obțină acces la oportunități de muncă și condiții egale.

39. Guvernul a subliniat că era necesară consolidarea cooperării internaționale în domeniul finanțării dezvoltării și a subliniat că asistența oficială pentru dezvoltare (AOD) rămâne esențială pentru țările cu venituri medii, precum Columbia. Guvernul a identificat mobilizarea resurselor financiare și în natură ca domeniu care prezintă probleme majore și a îndemnat ca știința, inovarea, cunoașterea și tehnologia să fie puse în serviciul oamenilor și al planetei.

40. Guvernul Cubei a raportat că Orientările de politică economică și socială pentru partid și Revoluție pentru 2016–2021 au ghidat strategia de dezvoltare a țării și au mandatat ca societățile comerciale și cooperativele să plătească o taxă teritorială consiliilor administrației locale în care își desfășoară activitatea, pentru a contribui la dezvoltarea locală și a finanța cheltuielile curente și de capital.

41. Constituția a mandatat adunările municipale să convoace, printre altele, consultări publice pe teme de interes local; să garanteze că s-a acordat atenția cuvenită propunerilor, plângerilor și solicitărilor populației; să garanteze dreptul populației din localitate de a propune adunării analiza problemelor care țin de competența sa; și să mențină un nivel adecvat de informare pentru populație cu privire la deciziile de interes general adoptate de organismele guvernamentale. Adunarea Națională a adoptat o lege privind organizarea și funcționarea adunărilor locale și a consiliilor populare, care a consolidat autonomia localităților și capacitatea persoanelor și comunităților de a participa la dezvoltarea locală.

42. Pentru 2020, statul și-a propus să elaboreze un plan mai flexibil și participativ pentru economie, prin identificarea punctelor forte ale fiecărui teritoriu și ale fiecărei întreprinderi în vederea creșterii productivității. Guvernul a enumerat ca priorități creșterea și diversificarea exporturilor, îmbunătățirea eficienței în procesul investițional, creșterea participării industriei naționale, consolidarea proiectelor de dezvoltare locală și promovarea legăturilor între toți actorii economici, inclusiv cei din sectoarele de stat și non-stat și investitorii străini. Pentru a crește investițiile străine directe în procesul de dezvoltare al țării, în ianuarie 2020 s-a lansat un ghișeu unic pentru investiții străine. Scopul ghișeului unic a fost acela de a facilita procesele pentru investitori și de a contribui la accelerarea procedurilor de aprobare a noilor întreprinderi. Ghișeul unic a fost conceput să consolideze procesele de export de bunuri și servicii și să elimine obstacolele interne și birocrăția excesivă în comerț.

43. Cuba a atras atenția asupra statutului său de țară în curs de dezvoltare și asupra efectelor negative asupra dezvoltării cauzate de blocada impusă de Statele Unite ale Americii. Guvernul a atras atenția și asupra faptului că țările dezvoltate nu și-au îndeplinit angajamentul de a furniza 0,7 % din produsul lor intern brut pentru AOD. Inegalitatea persistentă în interiorul țărilor și între țări încalcă dreptul la dezvoltare, a subliniat guvernul.

44. În observațiile sale, guvernul Ciprului a raportat că, atunci când a evaluat politicile fiscale și stimulentele fiscale, a efectuat consultări publice și a consemnat efectele asupra produsului intern brut, ocupării forței de muncă și bugetelor. Totodată, Cipru a promovat transparența publicând datele pe website-urile ministerelor și departamentelor.⁷

45. Guvernul Ecuadorului a raportat că, în temeiul Constituției, statul avea datoria de a planifica dezvoltarea națională, a eradica sărăcia și a promova dezvoltarea durabilă și redistribuirea echitabilă a resurselor și bogăției. Constituția a stabilit, de asemenea, persoanele care urmau să beneficieze de prioritate și atenție specializată: persoanele vârstnice; copiii și adolescenții; femeile însărcinate; persoanele cu dizabilități; persoanele private de libertate; persoanele afectate de boli catastrofale sau foarte complexe; persoanele expuse riscului; și victimele violenței domestice și sexuale, ale abuzurilor asupra copiilor și ale catastrofelor naturale sau provocate de om. Statul trebuie să ofere protecție specială persoanelor expuse unei vulnerabilități duble.

46. Planul național de dezvoltare pentru perioada 2017–2021, intitulat „Toda una Vida” (O viață întreagă) a fost structurat în trei domenii programatice și nouă obiective naționale de dezvoltare, bazate pe sustenabilitatea mediului și dezvoltarea teritorială. Primul domeniu, „Drepturi pentru toți pe tot parcursul vieții”, a stabilit protecția persoanelor vulnerabile, a afirmat multiculturalismul și interculturalitatea, a vizat combaterea sărăciei în toate

⁷ Nu s-au furnizat detalii suplimentare despre modalitățile de efectuare a consultărilor.

dimensiunile sale și a tuturor tipurilor de discriminare și violență și a garantat drepturile naturii. Al doilea domeniu, „Economia în serviciul societății”, a avut ca scop consolidarea sistemului economic social și solidar, creșterea productivității și a competitivității, generarea de locuri de muncă decente, apărarea dolarizării și redistribuirea echitabilă a bogăției. Alt scop a fost acela de a garanta suveranitatea alimentară și dezvoltarea rurală integrală. Al treilea domeniu, „Mai multă societate, un stat mai bun”, a promovat participarea cetățenilor și construirea unei noi etici sociale bazate pe transparență și solidaritate, un stat cu servicii de calitate, deschis dialogului social permanent, precum și suveranitatea și pacea.

47. Planul național de dezvoltare a stabilit criteriile de alocare a resurselor publice și a investițiilor, care trebuie să fie în concordanță cu gestionarea durabilă, eficiență și transparență a finanțelor publice. Alocarea resurselor trebuie să fie aliniată la obiectivele naționale și să garanteze sustenabilitatea serviciilor acordate de stat. Criteriile au fost, printre altele: reducerea sărăciei, generarea de locuri de muncă, generarea de complementaritate cu inițiativa private, creșterea productivității sistemice și creșterea utilizării inputurilor interne.

48. Guvernul a identificat provocarea inechităților teritoriale și nevoia de creștere a capacităților de dezvoltare locală. Dezvoltarea teritorială a fost astfel un pilon transversal în cadrul Planului național de dezvoltare, care a prevăzut o abordare sistemică a elaborării și aplicării politicilor publice și a abordat contextul și nevoile fiecărui teritoriu.

49. Ecuadorul a reformat recent sistemul fiscal, prin adoptarea legii privind simplificarea și progresivitatea fiscală în decembrie 2019. Printre exemplele de modificări se numără un nou sistem de rambursare automată a TVA pentru persoanele vârstnice și persoanele cu dizabilități în tranzacțiile efectuate prin mijloace electronice. Legea a aplicat, de asemenea, o cotă de TVA de 0 % pentru produsele medicale, astfel încât persoanele cu diabet zaharat și boli de inimă să poată achiziționa astfel de produse la un cost mai mic.

50. Societățile de investiții care au solicitat stimulente fiscale sau reduceri tarifare trebuie să îndeplinească anumite cerințe, precum crearea de noi locuri de muncă. Societățile comerciale care aveau obligația legală de a ține înregistrări contabile nu aveau voie să distribuie profituri acționarilor lor decât dacă au plătit lucrătorilor lor un salariu de subzistență. Guvernul a arătat că a adoptat măsuri de atragere a investițiilor, inclusiv o serie de stimulente fiscale temporare și o lege privind arbitrajul. De asemenea, a colaborat cu Grupul Băncii Mondiale și Fondul Monetar Internațional pentru facilitarea investițiilor în sectorul privat și accesarea creditelor.

51. În domeniul accesului la informații, clasificatorul pentru orientarea cheltuielilor legate de politica de egalitate, introdus de Ministerul Economiei și Finanțelor, a fost un instrument bugetar pentru asigurarea transparenței resurselor publice care au fost alocate reducerii decalajelor socioeconomice și de egalitate. Utilizarea clasificatorului a fost obligatorie, iar instituțiile s-au obișnuit treptat cu utilizarea acestuia. Informațiile statistice raportate prin intermediul clasificatorului au fost actualizate zilnic și au fost accesibile publicului prin intermediul website-ului ministerului.

52. Guvernul Italiei a transmis informații despre actualizarea modului în care țara măsoară sărăcia, inegalitatea și incluziunea socială. În ianuarie 2019, Decretul-lege nr. 4/2019 a instituit un venit de bază, noua măsură privind venitul minim în Italia. Legea a identificat modele corespunzătoare de intervenție pentru cele mai vulnerabile categorii de populație și a avut ca scop să asigure persoanelor marginalizate acordarea de sprijin economic și incluziunea socială.

53. În noiembrie 2015, prin cooperare interinstituțională cu organizații neguvernamentale și cu părți interesate relevante, guvernul a publicat orientări privind combaterea marginalizării grave. Orientările, care au fost obligatorii pentru instituțiile și părțile interesate care folosesc fonduri publice sau de la Uniunea Europeană, au încurajat consolidarea serviciilor sociale și de sănătate legate de prevenirea lipsei de locuință.

54. Ministerul Muncii și Politicii Sociale, Ministerul Educației și Istituto degli Innocenti au promovat un proiect de incluziune și integrare a romilor, țiganilor și nomazilor, care s-a bazat pe strategia națională de includere a acestor grupuri pentru perioada 2012–2020. Proiectul a avut ca scop dezvoltarea proceselor de incluziune pentru copiii romi, țigani și nomazi, reducerea discriminării cu care se confruntau și consolidarea comunităților locale

prin crearea integrării între școli, romi, țigani și nomazi (familii și copii), precum și servicii sociale.

55. Guvernul Mauritaniei a descris Strategia pentru creștere accelerată și prosperitate împărtășită pentru punerea în aplicare a politicilor de dezvoltare în perioada 2016–2030. Diverse părți interesate au participat la elaborarea strategiei, inclusiv comitete de dezvoltare sectorială la nivel de ministere, reprezentanți ai administrației, reprezentanți naționali și locali, societatea civilă, actori din sectorul privat, cadre universitare, tineri și femei, mauritani emigrați și parteneri tehnici și financiari.

56. Pentru a reduce efectele sărăciei extreme și inegalităților, Guvernul a adoptat și Strategia națională de protecție socială, care avea ca scop reducerea vulnerabilității grupurilor dezavantajate și sprijinirea acestora în gestionarea riscurilor. Guvernul a declarat că o nevoie copleșitoare este o provocare, în special pentru fondul național de securitate socială și fondul național de asigurări de sănătate. Guvernul avea în plan să înființeze în curând un registru social care să se bazeze pe diferite intervenții de protecție socială pentru cele mai sărace categorii de populație.

57. Mauritania a luat măsuri pentru a se asigura că titularii de drepturi au acces la informații fiabile și ușor de înțeles prin publicarea datelor pe website-urile oficiale ale ministerului, prin consolidarea sistemului național de statistică și prin îmbunătățirea raportării cu privire la indicatorii obiectivelor de dezvoltare durabilă care erau legați de dezvoltare, luând totodată în considerare cele mai vulnerabile categorii de populație. Planul de acțiune al Strategiei pentru creștere accelerată și prosperitate împărtășită era evaluat la fiecare 5 ani pentru a măsura impactul acestora și efectele sale asupra drepturilor omului, creării de locuri de muncă și condițiilor de muncă. Rapoartele de evaluare a politicilor și programelor guvernamentale au fost întocmite anual, în colaborare cu societatea civilă, partenerii tehnici și financiari și funcționarii ministeriali. Rapoartele au fost puse la dispoziție online.

58. Guvernul statului Mauritius a raportat că, în fiecare an, Ministerul Finanțelor, Planificării Economice și Dezvoltării a invitat diferite grupuri să contribuie cu ideile lor la politicile și programele de dezvoltare în contextul pregătirilor bugetare anuale. Apoi a organizat întâlniri cu sectorul privat, organizații neguvernamentale și cetățeni pentru a discuta propunerile prezentate, care au fost incluse în documentele bugetare. Strategia fiscală a Guvernului a cuprins mai multe măsuri fiscale menite să mențină sistemul fiscal echitabil și să îmbunătățească utilizarea tehnologiei și a datelor pentru a îmbunătăți conformitatea. La elaborarea de noi proiecte de lege sau modificări ale actelor existente, fiecare minister guvernamental era obligat să consulte titularii de drepturi în cadrul unor ședințe sau ateliere. Uneori, proiectele de lege au fost puse la dispoziție pe website-urile ministerului pentru comentarii din partea publicului.

59. Majoritatea proiectelor de infrastructură guvernamentale majore au fost puse în practică prin parteneriate public-privat, iar pentru unele au fost necesare evaluări ale impactului asupra mediului. Orientările guvernamentale privind astfel de evaluări au necesitat consultări cu societatea civilă și/sau membrii publicului care puteau fi afectați de propunerile proiectului. O listă a evaluărilor a fost pusă la dispoziție pe website-ul Ministerului Mediului, Gestionării Deșeurilor Solide și Schimbărilor Climatice.

60. Din 2009, Mauritius a cerut companiilor să aloce 2 % din profitul lor activităților de responsabilitate socială corporativă, în vederea promovării dezvoltării durabile. Un fond de responsabilitate socială corporativă a colaborat cu organizații neguvernamentale pentru a sprijini familiile sărace, persoanele cu dizabilități și copiii din familii vulnerabile.

61. Guvernul a subliniat, de asemenea, coordonarea sa cu comunitățile economice regionale africane în ceea ce privește politicile și planificarea legate de finanțarea dezvoltării. Ministerul Afacerilor Externe, Integrării Regionale și Comerțului Internațional a facilitat consultările cu alte ministere, sectorul privat și organizații neguvernamentale pe teme de cooperare regională și internațională.

62. Guvernul Mexicului a subliniat întocmirea Planului național de dezvoltare 2019–2024, în contextul căruia guvernul a organizat 84 de forumuri consultative în statele din Mexic și în consulatele mexicane din Statele Unite ale Americii. La forumuri au participat

societatea civilă, comunități indigene, specialiști și funcționari publici. Legea de planificare a țării reglementa participarea și consultarea diferitelor grupuri sociale, astfel încât acestea să își poată exprima opiniile cu privire la planificarea, actualizarea și executarea Planului național de dezvoltare și a programelor derivate din acesta, precum Programul național de finanțare a dezvoltării. De asemenea, guvernul a raportat că, în temeiul articolului 2 din Constituție, statul era obligat să se consulte cu populațiile și comunitățile indigene cu privire la orice decizie care ar putea afecta sfera lor juridică, într-un mod care situa aceste grupuri în centrul procesului decizional al guvernului.

63. Fondul fiduciar al Ministerului Economiei pentru programul național de finanțare a microîntreprinzătorilor a prevăzut participarea permanentă a unui reprezentant al societății civile cu dreptul de a lua cuvântul și a vota în comitetul tehnic, cel mai înalt organ al fondului fiduciar. Programele sociale au fost prevăzute, de asemenea, cu mecanisme specifice de participare a comunității și monitorizare socială.

64. La nivel teritorial, programele de dezvoltare și bunăstare ale guvernului au inclus 13.000 de centre integrate de dezvoltare, prin care guvernul federal a coordonat și informat publicul cu privire la programele publice. Centrele vor deservi 180.000 de comunități din întreaga țară, inclusiv în zonele rurale. Din centre, funcționarii publici au vizitat localitățile și au organizat adunări de planificare comunitară. Obiectivele adunărilor cetățenești au fost promovarea participării comunității informate, organizate și democratice în vederea realizării unor diagnostice participative și a soluționării problemelor prioritare din localitate.

65. În ceea ce privește punerea în practică a politicii de protecție socială, guvernul a căutat să genereze procese de dezvoltare interconectate. Programele Ministerului Protecției Sociale s-au bazat pe următoarele acțiuni: acordarea de prioritate persoanelor care locuiesc în zone cu populație majoritar indigenă și afro-mexicană, zonelor cu un grad ridicat sau foarte ridicat de marginalizare și zonelor cu niveluri ridicate de violență; acordarea de sprijin economic și în natură în mod direct, fără intermediari; facilitarea integrării unui singur registru al beneficiarilor pentru punerea în aplicare a acțiunilor transversale de către diverse agenții; identificarea beneficiarilor și localizarea geografică a nevoilor populației; și asigurarea faptului că fiecare program includea mecanisme specifice de participare a comunității și supraveghere socială.

66. Scopul inițiativei Bugetul cetățeanului a fost de a informa cetățenii într-un mod clar și transparent cu privire la modul în care erau utilizate resursele publice. Bugetul cetățeanului a explicat într-un mod simplu cum era pregătit bugetul federal. În 2020, pentru prima dată a fost inclusă o versiune în limba Nahuatl deoarece era cea mai vorbită limbă indigenă din țară. Tot în 2020, a fost prezentată o versiune în limba engleză pentru a promova feedbackul despre inițiativele mexicane la nivel internațional. Mexicul a fost prima țară care a aderat la standardul internațional pentru date bugetare deschise, care a fost promovat de Global Initiative for Fiscal Transparency în colaborare cu inițiativa BOOST a Băncii Mondiale.

67. Unitatea de Informații Financiare din Mexic a luat măsuri pentru urmărirea și identificarea bunurilor ilicite, precum și pentru intensificarea cooperării internaționale în această privință. Unitatea era membră a Grupului Egmont, care împărtășea informații cu unitățile de informații financiare din alte țări cu privire la prevenirea, investigarea și combaterea spălării banilor. Guvernul a semnat, de asemenea, 43 de memorandumuri de înțelegere cu alte țări privind schimbul de informații financiare legate de spălarea banilor și finanțarea terorismului.

68. Guvernul Filipinelor a prezentat informații despre practicile sale la nivel național, inclusiv despre Strategia națională pentru incluziune financiară, procesele legate de pregătirea politicilor sale de dezvoltare pe termen lung (AmBisyon Natin 2040), participarea publică la procesul bugetar și demersurile pentru asigurarea transparenței fiscale.

69. Guvernul Federației Ruse a raportat că, la finanțarea proiectelor de dezvoltare, s-a lăsat ghidat de nevoile prioritare ale țărilor partenere. Această abordare era bazată pe nota conceptuală privind politica de stat a Federației Ruse privind asistența internațională pentru dezvoltare, confirmată prin decret prezidențial în 2014. Asistența pentru dezvoltare se acorda numai la cererea explicită a unui stat. Se lua în considerare chestiunea dacă statul respectiv dispunea de un program de combatere a sărăciei și de o strategie de dezvoltare socioeconomică durabilă.

70. Federația Rusă a adoptat principiile Declarației de la Paris privind eficacitatea ajutorului: apartenență, armonizare, aliniere, rezultate și răspundere reciprocă. Proiectele de dezvoltare s-au bazat pe strategiile naționale de dezvoltare ale guvernelor destinate, iar evaluarea eficacității acestora s-a efectuat împreună cu autoritățile de stat, pe baza unor criterii convenite de comun acord. Federația Rusă a urmărit să ofere tuturor țărilor în curs de dezvoltare acces egal la informații privind oportunitățile de asistență pentru dezvoltare. Informațiile privind concursurile pentru proiecte finanțate prin contribuțiile Federației Ruse la fondurile și programele operative ale Organizației Națiunilor Unite au fost publicate în surse deschise.

71. Federația Rusă a acordat o atenție deosebită armonizării abordărilor privind finanțarea dezvoltării. De exemplu, în cooperare cu Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, a finanțat o serie de proiecte în Comunitatea Statelor Independente. Un proiect privind consolidarea potențialului de dezvoltare financiară stabilă în regiunea Commonwealth-ului pentru perioada 2017–2019 a avut ca scop furnizarea de servicii de cooperare tehnică guvernelor din Armenia, Belarus, Kazahstan, Kârgâzstan și Tadjikistan pentru a primi acces la noi surse de finanțare. Un alt proiect din Armenia, pentru perioada 2018–2020, a avut ca scop facilitarea tranziției de la finanțarea bazată pe asistență pentru dezvoltare la alte surse de finanțare a dezvoltării.

72. Un alt aspect important a fost participarea Federației Ruse la reducerea și restructurarea datoriilor țărilor cel mai puțin dezvoltate prin intermediul creditorilor din țările industriale din Clubul de la Paris. Cota Federației Ruse s-a ridicat la 51 de miliarde de dolari, din cele 583 de miliarde de dolari reglementate de Clubul de la Paris de la înființarea sa.

73. Federația Rusă a ratificat Convenția privind asistența administrativă reciprocă în domeniul fiscal. În 2016, aceasta semnase acordul multilateral al autorității competente privind schimbul automat de informații referitoare la conturi financiare. În 2019, a ratificat Convenția multilaterală pentru implementarea în cadrul tratatelor fiscale a măsurilor legate de prevenirea erodării bazei impozabile și a transferului profiturilor.

74. Finnfund este un finanțator de dezvoltare cu sediul în Helsinki, deținut de statul finlandez și administrat de Ministerul Afacerilor Externe din Finlanda. Finnfund a raportat că a investit în întreprinderi din sectorul privat care își desfășoară activitatea în țările în curs de dezvoltare și a oferit expertiză cu privire la modul de a investi în piețele în curs de dezvoltare. Finnfund se aștepta ca proiectele să fie profitabile și a pus accent deosebit pe sectoarele care au facilitează dezvoltarea durabilă, precum energia curată, silvicultura durabilă, agricultura durabilă și serviciile financiare, deși fondul a investit și în alte sectoare.

75. Finnfund a raportat că planificarea intervențiilor de finanțare nu s-a efectuat la Finnfund. Mai degrabă, fondul a încurajat întreprinderile în care s-a investit sau care au făcut împrumuturi să sprijine și să contribuie la proiecte de dezvoltare locală. Finnfund se aștepta, de asemenea, ca clienții săi să furnizeze informații comunităților locale și altor părți interesate relevante, să se implice activ cu acestea în diferite etape ale unui proiect și să pună la dispoziția părților interesate mecanisme adecvate de soluționare a reclamațiilor.

76. Fondul a lucrat în mod activ pentru a integra o perspectivă a drepturilor omului în procesul său de investiții și a promovat egalitatea de gen prin finanțarea proiectelor și a întreprinderilor favorabile acestei egalități. Finnfund a publicat o declarație de politică privind drepturile omului și o declarație privind genul. De asemenea, avea o politică fiscală care stabilea principiile de plată responsabilă a impozitelor și publica impozitele plătite de întreprinderile în care s-a investit și de societățile cărora le acorda împrumuturi la nivel de țară.

77. Înainte de a aproba o investiție, Finnfund evalua impactul său potențial asupra distribuției veniturilor și a incluziunii, fondul străduindu-se să atenueze riscurile pentru cele mai vulnerabile segmente ale populației. Acolo unde era posibil, fondul încuraja societățile să se angajeze în sisteme de partajare a beneficiilor.

78. Associazione Comunità Papa Giovanni XXIII a transmis informații cu privire la Proiectul Rainbow, o schemă participativă de microfinanțare în Zambia. Proiectul a coordonat organizații locale cu bază comunitară pentru a sprijini copiii vulnerabili și cei rămași orfani din cauza SIDA. Associazione Comunità Papa Giovanni XXIII a evidențiat

abordarea dublă a proiectului. Primul nivel l-au constituit împrumuturile mici, constând în factori de producție agricolă, precum semințe, îngrășăminte și unelte, iar familiile au beneficiat de formare tehnică. Beneficiarii au rambursat apoi împrumutul cu contribuții în natură, ca de exemplu o cantitate din produsele pe care le cultivaseră. Al doilea nivel consta în alimente, educație și asistență medicală pentru familii. În contexte mai urbane, împrumuturile au sprijinit inițiative comerciale mici.

79. Structura de guvernanta a proiectului s-a asigurat că toate deciziile relevante au fost luate cu mecanisme participative care implică beneficiarii: persoanele și comunitățile. Acestea au fost implicate în aprecierea, planificarea, aplicarea și evaluarea nevoilor. Abordarea dublă s-a bazat pe aprecieri ale nevoilor efectuate la nivel comunitar, iar participarea beneficiarilor a făcut posibilă o mai bună adaptare a programelor la nevoile reale ale persoanelor.

III. Provocări întâmpinate la punerea în aplicare a dreptului la dezvoltare în finanțarea dezvoltării

80. Raportorul special salută informațiile primite cu privire la practicile naționale de finanțare a dezvoltării. Exemplele sus-menționate oferă o selecție de bune practici care pot fi folosite pentru punerea în aplicare a principiilor fundamentale ale Agendei de acțiune de la Addis Abeba, în concordanță cu dreptul la dezvoltare. În continuare, Raportorul special analizează o serie de provocări pe care le-a identificat în cadrul procesului de consultare care a precedat întocmirea prezentului raport.

A. Mobilizarea resurselor

81. Chiar de dinainte de pandemia de COVID-19, statele se confruntau cu provocări semnificative în ceea ce privește mobilizarea resurselor pentru finanțarea dezvoltării și punerea în aplicare a dreptului la dezvoltare. Prezentările transmise de state pentru acest raport au subliniat provocările respective, țările prezentând în detaliu strategiile lor variate de creștere a veniturilor, subliniind, în același timp, necesitatea unui sprijin extern substanțial (a se vedea paragrafele 28, 39 și 42 de mai sus). Raportorul special reamintește că, în temeiul tratatelor fundamentale privind drepturile omului, statele sunt obligate să mobilizeze la maxim resursele disponibile pentru realizarea progresivă a drepturilor omului, inclusiv a dreptului la dezvoltare.⁸ De asemenea, Declarația privind dreptul la dezvoltare precizează, la articolul 3 (3), că statele au datoria de a coopera între ele la asigurarea dezvoltării și eliminarea obstacolelor din calea dezvoltării. În paragraful 22 din Agenda de acțiune de la Addis Abeba, statele s-au angajat să consolideze cooperarea internațională pentru a sprijini eforturile de consolidare a capacităților în țările în curs de dezvoltare. Acest aspect al cooperării internaționale între state este esențial pentru punerea în aplicare a dreptului la dezvoltare în ceea ce privește finanțarea dezvoltării, deoarece prezentările arată că unele țări nu dispun în prezent de venituri interne suficiente sau nu pot crește veniturile suficient de repede pentru a îndeplini obiectivele de dezvoltare durabilă.⁹

82. Prin urmare, AOD rămâne esențială, iar Raportorul special reamintește angajamentele pe care statele contribuitoare și le-au asumat, respectiv de a sprijini țările în curs de dezvoltare. În prezentarea sa, un stat a invocat în mod specific angajamentul statelor contribuitoare de a aloca 0,7 % din produsul lor național brut în AOD (a se vedea paragraful 43 de mai sus), un obiectiv stabilit în Rezoluția 2626 (XXV) a Adunării Generale. În ciuda acestor angajamente, contribuțiile au scăzut în ultimii ani și probabil vor scădea și mai mult în urma crizei provocate de pandemia de COVID-19. Secretarul general a raportat că fluxurile

⁸ A se vedea Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, articolul 2 (1); Comitetul pentru Drepturile Economice, Sociale și Culturale, Comentariul general nr. 3 (1990) privind natura obligațiilor statelor părți, Convenția cu privire la drepturile copilului, articolul 4; și Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, articolul 4 (2).

⁹ A se vedea, de asemenea, ActionAid, *Who Cares for the Future: Finance Gender Responsive Public Services!* (aprilie 2020), pag. 72–73, și *Raportul Secretarului General privind progresele ODD 2019, ediția specială* (publicația Organizației Națiunilor Unite, nr. E.19.I.6).

nete de AOD au totalizat 149 de miliarde de dolari în 2018, în scădere cu 2,7 % în termeni reali față de 2017, cu o pondere în scădere în țările cele mai nevoiașe.¹⁰ De exemplu, mai puțin de 10 % din ajutorul Uniunii Europene ajunge în cele mai sărace țări din lume.¹¹ Cercetările au arătat, de asemenea, că, în unele state, domeniile cu cele mai grave rezultate în materie de sănătate și educație sunt cele care primesc mai puțină finanțare.¹² Astfel, Raportorul special își exprimă îngrijorarea nu numai cu privire la nivelurile în scădere ale asistenței, ci și cu privire la lipsa de direcție a ajutorului.

83. Cu toate acestea, prezentările transmise pentru prezentul raport arată că unele state și-au asumat provocarea de a direcționa resursele în interiorul propriilor frontiere. Recunoscând inegalitățile teritoriale, statele au împărțit măsurile pe care le-au pus în aplicare pentru a localiza finanțarea și planificarea dezvoltării (a se vedea paragrafele 37, 48 și 60 de mai sus). Un stat a menționat înființarea de centre de dezvoltare pe întreg teritoriul său (a se vedea paragraful 64 de mai sus), iar un alt stat a furnizat platforme tehnice concepute în mod specific să ajute localitățile să învețe și să elaboreze propriile planuri de dezvoltare (a se vedea paragraful 37 de mai sus). Aceste eforturi au potențialul de a spori eficacitatea finanțării dezvoltării, deoarece ar putea permite autorităților locale și comunităților să conlucreze pentru a direcționa resursele acolo unde există cea mai mare necesitate. Raportorul special încurajează statele și instituțiile de finanțare a dezvoltării să adopte aceste bune practici și să exploreze alte modalități de abordare a inegalităților regionale.

84. Raportorul special observă importanța îmbunătățirii colectării de date dezagregate în acest domeniu. Capitolul III din Agenda de acțiune de la Addis Abeba este dedicat necesității datelor, monitorizării și urmăririi, iar unele state au menționat în prezentările lor publicarea de date pe website-urile guvernelor (a se vedea paragrafele 44 și 57 de mai sus). Însă raportările statelor către forumul politic la nivel înalt privind dezvoltarea durabilă a demonstrat că „majoritatea țărilor nu reușesc să urmărească în mod adecvat progresele” înregistrate în ceea ce privește obiectivele de dezvoltare durabilă, unele state furnizând date la nivel național, dar fără dezagregare.¹³ Pentru ca statele să își respecte angajamentul asumat în cadrul Agendei 2030 de a nu lăsa pe nimeni în urmă, acestea au nevoie de date care sunt defalcate, printre altele, în funcție de gen, vârstă, dizabilitate, venit, rasă și etnie, precum și alți indicatori, pentru a direcționa finanțarea dezvoltării către aceia care au cea mai mare nevoie. În acest sens, Raportorul special salută practica unui stat african de a-și consolida sistemul național de statistică și a-și îmbunătăți raportarea cu privire la indicatorii de dezvoltare durabilă (a se vedea paragraful 57 de mai sus).

85. Prezentările transmise de state reflectă totodată tendința de a căuta finanțare privată pentru a consolida finanțarea publică a dezvoltării (a se vedea paragrafele 27 și 50 de mai sus). În acest sens, Raportorul special reamintește că statele au datoria de a se asigura că actorii privați care sunt implicați în finanțarea dezvoltării, de exemplu băncile și investitorii, își respectă responsabilitățile care le revin în temeiul Principiilor directoare privind afacerile și drepturile omului. Pe baza informațiilor primite, Raportorul special este preocupat de tendința de privatizare, sau de „financiarizare”, a serviciilor, respectiv transformarea serviciilor sociale în oportunități generatoare de profit. Acest lucru are loc adesea în contextul parteneriatelor public-privat.

86. Deși instituțiile de finanțare a dezvoltării au sfătuit statele să privatizeze furnizarea de servicii precum asistența medicală și educația, statele au responsabilitatea principală pentru serviciile sociale în temeiul dreptului internațional privind drepturile omului (a se vedea A/HRC/42/38). În plus, societatea civilă și-a exprimat îngrijorarea cu privire la faptul că aceste parteneriate pot duce la încălcări ale drepturilor omului, iar săracii au suportat în mod disproporționat costurile aferente. Într-o țară din Asia de Sud-Est care a privatizat serviciile

¹⁰ *Report of the Secretary-General on SDG Progress*, pag. 29.

¹¹ Lucy Lamble și Karen McVeigh, „Less than 10% of EU aid reaches world’s poorest countries, study finds”, *The Guardian*, 21 noiembrie 2019.

¹² Amy Dodd, Marcus Manuel și Zach Christensen, *Failing to Reach the Poorest: Subnational Financing Inequalities and Health and Education Outcomes* (Overseas Development Institute and Development Initiatives, septembrie 2019).

¹³ Livia Bizikova, „Disaggregated data is essential to leave no one behind” (International Institute for Sustainable Development, 2017).

de alimentare cu apă, societățile comerciale străine furnizoare de apă au perceput de la rezidenții unele dintre cele mai mari prețuri din regiune, chiar dacă au primit apă contaminată care i-a îmbolnăvit.¹⁴ În acest context, măsurile stricte de supraveghere sunt esențiale pentru prevenirea și combaterea abuzurilor în care sunt implicați actori privați.

87. Referitor la bunele practici, Raportorul special salută prezentarea în care un stat a recunoscut potențialele dezavantaje ale parteneriatelor public-privat și a descris eforturile sale de a utiliza alternative pentru a suplimenta veniturile interne, inclusiv prin instituirea unor reforme fiscale (a se vedea paragraful 28 de mai sus). Raportorul special încurajează acest efort și explorarea altor modalități de consolidare a sistemelor publice existente.

B. Politici fiscale

88. Raportorul special subliniază politicile fiscale în contextul finanțării dezvoltării din cauza accentului pe care instituțiile de finanțare a dezvoltării l-au pus pe acestea și a oportunităților prezentate pentru integrarea dreptului la dezvoltare. Din cauza ratelor de impozitare relativ mai mici în rândul statelor în curs de dezvoltare și a scăderii ratelor AOD menționate mai sus, instituțiile de finanțare a dezvoltării au evidențiat colectarea impozitelor ca element central pentru creșterea mobilizării resurselor interne. Datele privind progresele înregistrate în implementarea obiectivelor de dezvoltare durabilă arată că rata globală de impozitare în rândul statelor în curs de dezvoltare a fost de 18 % din produsul intern brut, în comparație cu 23 % în rândul G-20 și al altor state dezvoltate în 2018.¹⁵ O organizație a societății civile a precizat că, la recomandarea instituțiilor de finanțare a dezvoltării, statele au aplicat periodic măsuri fiscale regresive, de exemplu stimulente pentru întreprinderi și impozite ridicate pe consum, care discriminează sistematic persoanele sărace.¹⁶

89. Prin urmare, pe măsură ce statele își reformează sistemele fiscale în încercarea de a-și spori veniturile interne pentru finanțarea dezvoltării, Raportorul special atrage atenția asupra potențialului de a utiliza sisteme fiscale progresive sau sisteme care îi impozitează pe cei bogați la cote mai mari decât pe cei săraci, ca instrumente de promovare a drepturilor omului și de reducere a inegalităților (a se vedea A/HRC/26/28). Agenda de acțiune de la Addis Abeba conține, la paragraful 22, angajamentul de a consolida administrarea veniturilor prin sisteme fiscale modernizate și progresive, iar în conformitate cu articolul 3 (1) din Declarația privind dreptul la dezvoltare, statele au responsabilitatea principală pentru crearea condițiilor naționale și internaționale favorabile realizării dreptului la dezvoltare.

90. În ultimii ani, țările în curs de dezvoltare din întreaga lume au redus de fapt impozitele pe venit pentru cele mai bogate grupuri, crescând în același timp impozitele pe consum, de exemplu TVA-ul.¹⁷ În America Latină, cercetarea leagă nivelurile ridicate de inegalitate de faptul că nivelul mediu al impozitului pe profit în regiune a scăzut de la 43,9 % în 1985 la 26,8 % în 2015. Cota medie generală de TVA în regiune a crescut de la 10,6 % la 15,2 % în aceeași perioadă.¹⁸ Soluțiile propuse pentru ca sistemele fiscale să devină mai progresive se referă, printre altele, la creșterea proporției de impozite pe care sectorul privat și grupurile bogate le plătesc prin creșterea nivelului impozitului pe profit, a impozitelor pe proprietate, a impozitelor pe avere și a taxelor pe tranzacțiile financiare. Raportorul special observă că societatea civilă a solicitat consolidarea serviciilor de administrare fiscală și crearea de unități de administrare fiscală specializate pentru aplicarea impozitelor în cazul celor bogați.¹⁹

¹⁴ Forumul Asia-Pacific privind femeile, dreptul și dezvoltarea, *Promoting and Fulfilling the Right to Development: Case Studies from Asia Pacific* (2019).

¹⁵ Raportul Secretarului General privind obiectivele de dezvoltare durabilă, pag. 29.

¹⁶ Center for Economic and Social Rights, prezentare pentru Raportorul special.

¹⁷ Isabel Ortiz, Matthew Cummins și Kalaivani Karunanethy, „Fiscal space for social protection and the SDGs: options to expand social investments in 187 countries”, *Extension of Social Security Working Paper No. 48* (Organizația Internațională a Muncii, 2017), pag. 9–11.

¹⁸ Initiative for human rights principles and guidelines in fiscal policy in Latin America, „Commentaries to the OECD call for public input on the tax challenges of digitalization, and possible solution” (6 martie 2019). Disponibil la adresa www.cesr.org/sites/default/files/OECD%20March%202019%20-%20EN.pdf.

¹⁹ ActionAid, *Who Cares for the Future*, pag. 80–81.

91. Impozitele pe consum, precum TVA-ul, împovărează în mod nejustificat veniturile femeilor și ale persoanelor care trăiesc în sărăcie deoarece plătesc proporții mai mari din venitul lor pentru aceste impozite decât cei bogați. Printre sugestiile societății civile se numără scutirea de la astfel de taxe a alimentelor de bază, a combustibilului casnic, a produselor feminine, a medicamentelor și a altor bunuri de care au nevoie persoanele care trăiesc în sărăcie, ceea ce ar putea contribui la abordarea impactului disproporționat.²⁰ Exemplul unei țări din America Latină care aplică o cotă de TVA de 0 % produselor medicale este o bună practică în acest domeniu (a se vedea paragraful 49 de mai sus).

92. În acest context, Raportorul special a analizat informațiile primite cu privire la scutirile fiscale provizorii și dispozițiile speciale menite să atragă investiții străine (a se vedea paragrafele 44 și 50 de mai sus). Deși înțelege importanța atragerii de investiții străine pentru dezvoltarea economiilor interne, Raportorul este îngrijorat de faptul că, în unele cazuri, astfel de dispoziții speciale conduc la venituri fiscale disproporționat de scăzute, acestea împiedicând capacitatea statelor de a bugeta rețelele de protecție socială. Problema este deosebit de acută în țările în curs de dezvoltare, unde impozitele pe venit și pe proprietate nu generează venituri considerabile.

C. Participarea semnificativă a comunității la finanțarea dezvoltării

93. În ceea ce privește modul în care finanțarea dezvoltării, inclusiv mobilizarea resurselor și politicile fiscale, se transpune în experiența persoanelor și a comunităților, lipsa unei participări semnificative la procesele decizionale reprezintă o provocare semnificativă pentru punerea în aplicare a dreptului la dezvoltare. Raportorul special apreciază informațiile de mai sus privind procesele de consultare a comunităților (a se vedea, de exemplu, paragrafele 30, 58, 59 și 75 de mai sus). Totuși, rămâne preocupat de faptul că participarea nu a fost inclusă în buget și instituționalizată pe parcursul tuturor etapelor de finanțare a dezvoltării, și anume în timpul etapelor de elaborare de politici, planificare, punere în aplicare, monitorizare și evaluare.

94. La nivel de politici, Raportorul special regretă lipsa de informații primite cu privire la implicarea comunităților în formularea politicii de finanțare a dezvoltării. O organizație a societății civile din America Latină a raportat că, deși a fost consultată cu privire la unele planuri naționale de dezvoltare, guvernele au tratat discuțiile despre modul de finanțare a acestor planuri ca procese separate care nu implicau societatea civilă.²¹

95. La nivel de proiect, Raportorul special a primit informații despre cazuri în care comunitățile nu sunt implicate în calitate de factori de decizie de la începutul discuțiilor cu privire la finanțarea proiectelor de dezvoltare. Mai degrabă, băncile de dezvoltare, guvernele și societățile comerciale propun adesea proiecte fără să fi cerut opinia comunităților locale. Din contră, comunitățile află despre proiectele de dezvoltare după ce acestea au început deja.²² De exemplu, membrii unei comunități dintr-o țară din Africa de Est au aflat că urmau să fie evacuați pentru un proiect de extindere a unui drum atunci când a început demolarea cartierului în jurul lor – înainte să fi fost trimise notificări de evacuare ori să se fi oferit locuri de mutare.²³

96. În absența unei notificări din partea guvernelor și a instituțiilor de finanțare a dezvoltării, modul în care comunitățile și societatea civilă au acces la informații privind finanțarea dezvoltării pentru a facilita participarea semnificativă prezintă un alt set de provocări. De exemplu, o organizație a societății civile a semnalat că uneori poate fi greu de aflat care investitori, privați sau publici, finanțează un anumit proiect.²⁴ Cauza o reprezintă folosirea de intermediari financiari sau lipsa informațiilor de contact prezentate la locul unui proiect propus. În acest context, Raportorul special încurajează buna practică, susmenționată, de creare a unui website care să enumere toate parteneriatele public-privat într-

²⁰ Ibid., pag. 86.

²¹ Rețeaua latino-americană privind datoria și dezvoltarea, informații furnizate la 29 mai 2020.

²² Counter Balance, „Development in reverse – episode 3: the Nepal Marsyandi Corridor” (28 februarie 2019) și Accountability Counsel, prezentare pentru Raportorul special.

²³ Counter Balance, „Development in reverse: episode 2 – the Mombasa road” (21 februarie 2019).

²⁴ Bank Information Center, informații furnizate la 6 mai 2020.

o singură țară (a se vedea paragraful 27 de mai sus), deși acest lucru nu ar acoperi proiecte care au fost exclusiv private sau publice.

97. Un stat est-african a semnalat că a organizat ateliere de informare cu privire la noua legislație financiară în fiecare din provinciile țării (a se vedea paragraful 26 de mai sus); acest model ar putea fi adaptat pentru desfășurarea de ateliere locale pe tema potențialelor proiecte de dezvoltare. În combinație cu difuzarea de informații care sunt inteligibile pentru populație în general, această măsură ar putea contribui la abordarea unei alte preocupări care a fost sesizată: aspectul tehnic al informațiilor privind finanțarea dezvoltării le poate face inaccesibile.²⁵ Societatea civilă a semnalat, de asemenea, problema lipsei traducerii în limbi minoritare și/sau indigene. În cazul referitor la extinderea drumului, sus-menționat, instituția de finanțare a dezvoltării a anunțat că va traduce unele documente de proiect într-una dintre limbile locale la abia 3 ani de la începerea evacuărilor.²⁶

98. Raportorul special este îngrijorat, de asemenea, de frecvența excludere a populațiilor vulnerabile, inclusiv a persoanelor cu dizabilități, a femeilor, a copiilor și a tinerilor, a minorităților, a populațiilor indigene, a persoanelor de origine africană și a membrilor altor grupuri defavorizate sau marginalizate. I s-a raportat că unele instituții de finanțare a dezvoltării au neglijat să consulte grupurile vulnerabile, în ciuda riscului crescut de prejudicii cu care se confruntau aceste grupuri din cauza proiectelor de dezvoltare. De exemplu, organizațiile societății civile au raportat cazuri în care proiectele de dezvoltare au avut ca rezultat fete care au fost abuzate sexual și au abandonat școala.²⁷

99. Ca reacție la această lipsă de notificare sau de consultare cu comunitățile și grupurile vulnerabile, organizațiile societății civile au instituit un sistem de alertă timpurie pentru a atenționa comunitățile cu privire la proiectele de dezvoltare care le-ar putea afecta.²⁸ Sistemul oferă informații despre proiecte și resurse pentru sprijinirea răspunsurilor comunității. Această inițiativă a societății civile a preluat astfel obligațiile finanțatorilor dezvoltării, dar comunitățile rămân în dezavantaj din cauza excluderii lor din procesele decizionale. Chiar și după ce comunitățile și societatea civilă află despre un proiect, poate dura ani de zile pentru ca un guvern sau o instituție de finanțare a dezvoltării să răspundă preocupărilor ori să repare prejudiciile care au avut loc deja. De exemplu, o comunitate din Caraibe s-a luptat timp de 10 ani până când a reușit să depună plângere împotriva instituției de finanțare a dezvoltării care a alocat fondurile pentru proiect.²⁹

100. În cazul în care finanțarea dezvoltării creează prejudicii în loc de beneficii, statele sunt responsabile de asigurarea urmăririi penale a încălcărilor drepturilor omului, inclusiv atunci când autorii încălcărilor sunt actori privați sau instituții financiare internaționale.³⁰ Deși unele instituții de finanțare a dezvoltării au înființat birouri de responsabilitate care pot primi plângeri cu privire la proiecte, societatea civilă a identificat lacune în materie de răspundere, în special în rândul unor instituții de finanțare a dezvoltării mai noi din Asia care nu au înființat mecanisme de depunere a plângerilor și/sau politici accesorii privind accesul la căi de atac.³¹

101. Deși aceste provocări sunt semnificative, Raportorul special a primit informații care demonstrează că abilitarea comunităților și a grupurilor vulnerabile să participe la procesul decizional în domeniul finanțării dezvoltării prezintă avantaje pentru toate părțile interesate implicate. Un avantaj este acela că respectivele comunități pot oferi cunoștințe și informații tradiționale valoroase despre circumstanțele locale, ceea ce poate face ca proiectele să beneficieze de un nivel mult mai ridicat de legitimitate publică. Un alt avantaj este acela că, atunci când comunitățile sunt angajate pe parcursul etapelor de implementare, monitorizare

²⁵ Rețeaua latino-americană privind datoria și dezvoltarea, informații furnizate la 29 mai 2020.

²⁶ Counter Balance, „Development in reverse: episode 2”.

²⁷ Bank Information Center, „Uganda Transport Sector Development Project”, disponibil la adresa <https://bankinformationcenter.org/en-us/project/uganda-transport-sector-development-project-tsdp/>, și Accountability Counsel, informare prezentată la 8 mai 2020.

²⁸ A se vedea <https://ews.rightsindevelopment.org/>.

²⁹ Accountability Counsel, informare prezentată la 8 mai 2020.

³⁰ Principiile directoare privind afacerile și drepturile omului, principiul 1. A se vedea, de asemenea E/C.12/1/Add.68, paragraful 31.

³¹ Accountability Counsel, informare prezentată la 8 mai 2020.

și evaluare, acestea pot alerta finanțatorii cu privire la problemele care apar în timpul proiectelor și la domeniile în care proiectele ar putea fi îmbunătățite.³²

IV. Concluzii și recomandări

102. Pentru a-și îndeplini dreptul la dezvoltare în domeniul finanțării dezvoltării, părțile interesate trebuie să colaboreze pentru a se ocupa de provocările legate de mobilizarea unor resurse suficiente și direcționarea acestora către persoanele care au cea mai mare nevoie de ele. Prin creșterea asistenței acordate țărilor în curs de dezvoltare și prin instituirea unor sisteme fiscale progresive, statele își pot respecta obligațiile de a maximiza resursele disponibile pentru dezvoltare. În cooperare cu administrațiile locale și societatea civilă, statele și instituțiile de finanțare a dezvoltării pot pune persoanele și comunitățile în centrul proceselor decizionale privind finanțarea dezvoltării, în avantajul tuturor părților interesate. Pentru a pune în practică dreptul la dezvoltare în aceste domenii, Raportorul special recomandă măsurile enumerate mai jos.

A. Mobilizarea resurselor

103. Raportorul special îndeamnă statele contribuitoare să își respecte angajamentele de a acorda AOD și recomandă acordarea de ajutor direct celor care au cea mai mare nevoie de acesta.

104. În cadrul țărilor, guvernele ar trebui să aloce cele mai multe resurse regiunilor care sunt cele mai sărace, precum și populațiilor vulnerabile, inclusiv persoanelor cu dizabilități, femeilor, copiilor și tinerilor, minorităților, populațiilor indigene, persoanelor de origine africană și membrilor altor grupuri defavorizate sau marginalizate.

105. Pentru a aborda inegalitățile regionale și a facilita și mai mult participarea la nivel comunitar, statele și instituțiile de finanțare a dezvoltării ar trebui să localizeze finanțarea dezvoltării prin înființarea de centre de dezvoltare locală și prin furnizarea de platforme de sprijin tehnic pentru localități.

106. Raportorul special recomandă statelor să își îmbunătățească colectarea de date dezagregate pentru a se asigura că finanțarea dezvoltării vizează persoanele care au cea mai mare nevoie.

107. Statele ar trebui să se asigure că actorii privați care sunt implicați în finanțarea dezvoltării, cum ar fi băncile și investitorii, aderă la responsabilitățile care le revin în temeiul Principiilor directoare privind afacerile și drepturile omului asigurând o supraveghere guvernamentală strictă și urmărind penal încălcările drepturilor omului.

B. Politici fiscale

108. Raportorul special recomandă statelor să instituie sisteme fiscale progresive care să servească drept instrumente de combatere a inegalității economice. La reformarea sistemelor fiscale, statele ar trebui să reducă cotele de TVA și să extindă listele de articole scutite ca să rămână accesibile bunurile de care au nevoie persoanele care trăiesc în sărăcie.

109. Statele ar trebui să pună capăt scutirilor fiscale provizorii și dispozițiilor speciale pentru investitorii străini. Guvernele ar trebui să consolideze administrațiile fiscale și să creeze unități specializate pentru aplicarea impozitelor asupra bogaților și corporațiilor.

³² *Ibidem.*

C. Participarea semnificativă a comunității la finanțarea dezvoltării

110. Raportorul special îndeamnă părțile interesate din domeniul finanțării dezvoltării să includă în buget și să instituie mecanisme de punere a titularilor de drepturi în centrul procesului decizional privind finanțarea dezvoltării. Mai precis, se referă la ministerele de finanțe, planificare și dezvoltare; băncile centrale; și băncile și fondurile naționale de dezvoltare.

111. În calitate de membri constitutivi ai instituțiilor regionale și internaționale de finanțare a dezvoltării, cum ar fi Banca Mondială și Fondul Monetar Internațional, statele trebuie să garanteze, de asemenea, că aceste instituții stabilesc proceduri pentru participarea semnificativă a titularilor de drepturi.

112. Instituțiile de finanțare a dezvoltării trebuie să difuzeze informații cu privire la proiectele potențiale de îndată ce acest lucru este posibil pentru a permite comunităților și societății civile să participe la procesul decizional cu privire la oportunitatea finanțării proiectelor. Informațiile ar trebui traduse în limbile locale și ușor de înțeles de către populație în general. Ar trebui, de asemenea, să fie puse la dispoziție în formate accesibile persoanelor cu dizabilități.

113. Părțile interesate din domeniul finanțării dezvoltării ar trebui să includă persoanele cu dizabilități, femeile, copiii și tinerii, minoritățile, populațiile indigene, persoanele de origine africană și membrii altor grupuri defavorizate sau marginalizate în procesele de participare pentru finanțarea dezvoltării pentru a putea evita prejudiciile și a putea partaja beneficiile.

114. La inițierea unui proiect, instituțiile de finanțare a dezvoltării ar trebui să mențină contactul cu comunitățile afectate și să continue să faciliteze participarea pe parcursul etapelor de implementare, monitorizare și evaluare, astfel încât comunitățile să poată semnala orice probleme care pot apărea și modul în care proiectele pot fi îmbunătățite.

115. Instituțiile de finanțare a dezvoltării ar trebui să colaboreze cu societatea civilă pentru a stabili mecanisme și politici de angajare a răspunderii pentru a garanta accesul la măsuri reparatorii în cazul în care apar prejudicii.

116. Întrucât agențiile Organizației Națiunilor Unite și organizațiile internaționale angajează statele membre în finanțarea dezvoltării, în special în contextul obiectivelor de dezvoltare durabilă, acestea ar trebui să susțină și să sprijine participarea semnificativă a titularilor de drepturi la procesele decizionale.

117. Societatea civilă ar trebui să continue să susțină și să sprijine participarea semnificativă a comunităților la procesele de finanțare a dezvoltării.

118. Societatea civilă ar trebui să continue să tragă la răspundere instituțiile de finanțare a dezvoltării informând comunitățile cu privire la finanțarea dezvoltării care le va afecta și acordând asistență în ceea ce privește accesul la acțiuni în reparație atunci când apar prejudicii.